

Regulamin odbywania praktyk na kierunku Pedagogika – studia I stopnia o profilu praktycznym

Tekst jednolity obowiązujący od 1 października 2023

I. Postanowienia ogólne

1. Użyte w regulaminie określenia oznaczają:
 - a. Uczelnia – Małopolska Wyższa Szkoła Ekonomiczna w Tarnowie,
 - b. Praktyka – praktyka dla kierunku Pedagogika
 - c. Regulamin – Regulamin odbywania praktyk na kierunku Pedagogika– studia I stopnia, profil praktyczny
2. Praktyki są integralną częścią programu studiów dla studentów I stopnia na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych.
3. Praktyka powinna być zgodna z charakterem kierunku studiów i specyfiką specjalności.
4. Czas trwania praktyki i liczbę przyznanych punktów ECTS, określa program studiów zatwierdzony przez Senat.
5. Praktyki pełnią ważną rolę w praktycznym zastosowaniu zdobytej wiedzy i przygotowaniu przyszłych absolwentów kierunku do zawodu.

II. Cele praktyki

1. Praktyka stanowi integralną część programu studiów na kierunku Pedagogika. Główne cele praktyki to:
 - a. kształcenie kompetencji praktycznych studentów w zakresie działań pedagogicznych umożliwiających nabywanie doświadczeń związanych z funkcjonowaniem systemu oświaty i wychowania, specyfiką placówek edukacyjnych, opiekuńczo-wychowawczych, resocjalizacyjnych oraz innych placówek zgodnych z profilem realizowanej specjalności,
 - b. praktyczna weryfikacja wiedzy zdobytej podczas studiów w ramach przedmiotów kształcenia podstawowego i kierunkowego oraz przedmiotów metodycznych kształcenia specjalnościowego,
 - c. wprowadzenie do praktycznego wykonywania zawodu, do którego przygotowują studia na poszczególnych specjalnościach,
 - d. poznanie zasad funkcjonowania, struktury oraz specyfiki funkcjonowania placówek oświatowych, instytucji i placówek różnych typów i szczebli, ze szczególnym uwzględnieniem tych, które mogą stanowić miejsce zatrudniania dla absolwentów,
 - e. wchodzenie praktykanta w role zawodowe, m.in.: opiekunów, pedagogów, itp., w instytucjach będących terenem ich przyszłej pracy zawodowej,

- f. wykorzystanie praktyk studenckich jako formy umożliwiającej rozwój doświadczenia oraz przeprowadzenia badań i analiz umożliwiających wykorzystanie ich w momencie przygotowania pracy dyplomowej,
- g. wzmocnienie motywacji do pracy zawodowej poprzez doskonalenie kompetencji osobistych i zawodowych,
- h. kształtowanie wysokiej kultury pracy zawodowej oraz postaw etycznych,
- i. kształtowanie umiejętności niezbędnych w przyszłej pracy zawodowej, w tym m.in. umiejętności organizacyjnych, komunikacyjnych, interpersonalnych, itp.

Szczegółowe cele praktyk:

- 2. Praktyka ma charakter obserwacyjny(hospitacyjny), co oznacza prowadzenie przez studenta obserwacji całokształtu działalności placówki, z możliwością podejmowania prostych zadań pod nadzorem opiekuna praktyk. Celem praktyki realizowanej przez studentów **na I, II i III semestrze** studiów pierwszego stopnia na kierunku Pedagogika jest:

1) zapoznanie się z:

- a. specyfiką placówki, jej strukturą organizacyjną, funkcjami oraz obowiązkami kadry placówki,
- b. podstawowymi przepisami regulującymi pracę placówki,
- c. zasadami bezpieczeństwa i higieny pracy,
- d. planami pracy placówki w zakresie realizacji podstawowych jej funkcji (edukacyjnych, opiekuńczych, wychowawczych, terapeutycznych, pomocowych),
- e. specyfiką funkcjonowania jednostek organizacyjnych oraz instytucji zajmujących się realizacją funkcji pedagogicznej, opiekuńczej, wychowawczej, terapeutycznej, pomocowej, w tym: rodzajem świadczonych usług, specyfiką osób korzystających z pomocy placówki, potrzebami osób korzystających z pomocy danej placówki,

2) obserwowanie:

- a. czynności podejmowanych przez opiekuna praktyk z ramienia placówki oraz prowadzonych przez niego zajęć,
- b. sposobu integrowania przez opiekuna z ramienia placówki różnej działalności, w tym pedagogicznej, opiekuńczo-wychowawczej, terapeutycznej, pomocowej,
- c. dynamiki grupy, ról pełnionych przez uczestników grupy, zachowania, postaw dzieci i młodzieży,
- d. sposobów aktywizowania i dyscyplinowania członków grupy,
- e. działań i czynności podejmowanych przez opiekuna praktyk z ramienia placówki na rzecz zapewnienie bezpieczeństwa i zachowania dyscypliny w grupie,

3) aktywne uczestnictwo w działaniach podejmowanych w placówkach, na podstawie umów zawartych z przedstawicielami placówek,

4) nawiązywanie kontaktów z osobami korzystającymi z pomocy świadczonej przez placówkę,

- 5) współdziałanie w rozpoznawaniu, zaspokajaniu oraz uaktywnianiu potrzeb społecznych przez osoby wymagające wsparcia,
 - 6) organizowanie i podejmowanie spontanicznej aktywności formalnych i nieformalnych grup osób z zaburzeniami w rozwoju,
 - 7) współdziałanie z opiekunem praktyk w:
 - a. sprawowaniu opieki i nadzoru nad grupą oraz zapewnianiu bezpieczeństwa,
 - b. podejmowaniu działań na rzecz uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi;
 - 8) analiza i interpretacja zaobserwowanych albo doświadczanych sytuacji i zdarzeń pedagogicznych, w tym:
 - a. prowadzenie dokumentacji praktyki,
 - b. konfrontowanie wiedzy teoretycznej z praktyką,
 - c. ocena własnego funkcjonowania w toku realizowania zadań opiekuńczych, wychowawczych, terapeutycznych, pomocowych (dostrzeganie swoich mocnych i słabych stron),
 - d. ocena przebiegu prowadzonych działań oraz realizacji zamierzonych celów,
 - e. konsultacje z opiekunem praktyk w celu omawiania obserwowanych sytuacji i przeprowadzanych działań,
 - f. omawianie zgromadzonych doświadczeń w grupie studentów.
3. Praktyka specjalnościowa – asystencka. Cele praktyki realizowanej przez studentów **w semestrach IV, V i VI** pierwszego stopnia na kierunku Pedagogika - w ramach realizowanej specjalności to:
- 1) zapoznanie się ze specyfiką funkcjonowania placówek oświatowych oraz innych placówek opiekuńczo-wychowawczych, resocjalizacyjnych, zgodnych ze specjalnością studiów, w których praktyka jest odbywana, w szczególności poznanie realizowanych przez placówkę zadań opiekuńczo-wychowawczych, sposobu funkcjonowania, organizacji pracy, pracowników, uczestników procesów pedagogicznych oraz prowadzonej dokumentacji;
 - 2) obserwowanie:
 - a. czynności podejmowanych przez opiekuna praktyk oraz prowadzonych przez niego zajęć,
 - b. toku metodycznego zajęć, metod i form pracy stosowanych przez nauczyciela/wychowawcę oraz wykorzystywanych przez niego pomocy dydaktycznych,
 - c. różnych form zajęć profilaktycznych, zorganizowanej i podejmowanej spontanicznie aktywności formalnych i nieformalnych grup wychowanków, beneficjentów, procesu komunikowania interpersonalnego i społecznego w grupach wychowawczych,
 - d. interakcji dorosły (wychowawca-nauczyciel, opiekun) - nieletni/ wychowanek/podopieczny/osadzony/dorozowany, itp.,
 - e. procesów komunikowania interpersonalnego i społecznego w grupach wychowawczych, ich prawidłowości i zakłóceń,

- f. sposobu integrowania i inicjowania przez opiekuna praktyk różnej działalności, w tym opiekuńczo-wychowawczej, dydaktycznej, pomocowej i terapeutycznej,
 - g. sposobu oceniania wychowanków/podopiecznych/ osadzonych/ dozorowanych, itp.,
 - h. dynamiki grupy, ról pełnionych przez uczestników grupy, zachowania i postaw dzieci i młodzieży,
 - i. sposobów aktywizowania i dyscyplinowania członków grupy, podopiecznych,
 - j. działań i czynności podejmowanych przez opiekuna praktyk z ramienia placówki na rzecz zapewnienie bezpieczeństwa i zachowania dyscypliny w grupie,
- 3) współdziałanie z opiekunem praktyk z ramienia placówki, pełnienie roli (np. profilaktyka), w szczególności:
- a. poznanie podopiecznych placówki, ich sytuacji społecznej, potrzeb, zainteresowań i zdolności, a także określenie poziomu rozwoju oraz wstępna diagnoza problemów społecznych,
 - b. organizacja i prowadzenie zajęć profilaktycznych pod kontrolą opiekuna z ramienia placówki w oparciu o samodzielnie opracowane scenariusze,
 - c. kierowanie aktywnością grupy i współdziałanie z jej członkami,
 - d. podejmowanie indywidualnej pracy z wychowankiem/podopiecznym pod kontrolą opiekuna praktyk z ramienia placówki,
 - e. podejmowania działań wychowawczych w toku pracy z wychowankami/podopiecznymi, w miarę pojawiających się problemów, w sytuacjach: zagrożenia bezpieczeństwa, naruszania praw innych, nieprzestrzegania ustalonych zasad, łamania prawa oraz w sytuacji występowania przemocy rówieśniczej,
 - f. konstruowanie pod nadzorem opiekuna praktyk z ramienia placówki scenariuszy zajęć, programów wychowawczych lub innych,
 - g. organizowanie pracy w grupach,
 - h. sprawowanie opieki i nadzoru nad grupą oraz zapewnianiu bezpieczeństwa,
 - i. zdobycie informacji na temat uwarunkowań zachowań dysfunkcyjnych podopiecznych placówki,
 - j. wdrożenie do wykonywania podstawowych czynności o charakterze: wychowawczym, profilaktycznym, resocjalizacyjnym – typowych dla danej placówki,
 - k. nabycie umiejętności identyfikacji szeregu prawidłowości związanych ze specyfiką funkcjonowania osobowego i profesjonalnego pracowników merytorycznych danej placówki oraz skutecznością prowadzonych działań wychowawczych i resocjalizacyjnych,
 - l. aktywne uczestnictwo w procesie poszukiwania procedur indywidualizacji oddziaływań korekcyjnych wobec środowisk zagrożonych wykluczeniem społecznym,

- m. podejmowanie współpracy z innymi wychowawcami, opiekunami, pedagogami szkolnymi, psychologami oraz specjalistami pracującymi w placówkach,
- 4) analiza i interpretacja zaobserwowanych albo doświadczanych sytuacji i zdarzeń pedagogicznych, w tym:
 - a. prowadzenie dokumentacji praktyki,
 - b. konfrontowanie wiedzy teoretycznej z praktyką,
 - c. ocena własnego funkcjonowania w toku realizowania zadań opiekuńczych i wychowawczych (dostrzeganie swoich mocnych i słabych stron),
 - d. ocena przebiegu prowadzonych działań oraz realizacji zamierzonych celów,
 - e. konsultacje z opiekunem praktyk w celu omawiania obserwowanych sytuacji i przeprowadzanych działań,
 - f. omawianie zgromadzonych i nabytych doświadczeń w grupie studentów.

III. Nadzór i zaliczenie praktyki

1. Koordynatorem całokształtu spraw związanych z organizacją i przebiegiem praktyk jest Rektor. Do jego zadań należy w szczególności:
 - a. nadzór merytoryczny i organizacyjny nad przygotowaniem i przebiegiem praktyk,
 - b. zatwierdzanie miejsc odbywania praktyk (zakładów pracy, w których organizowana jest praktyka),
 - c. zawieranie umów o praktykę,
 - d. podejmowanie decyzji w sprawach zwolnień studentów studiów stacjonarnych i niestacjonarnych z obowiązku odbywania praktyk
 - e. zaliczanie odbycia praktyk.
2. Rektor na okres trwania swojej kadencji powołuje opiekunów praktyk dla danej specjalności w ramach kierunku. Do ich zadań należą w szczególności:
 - a. opieka i nadzór nad studentami w trakcie praktyk,
 - b. akceptacja indywidualnego planu praktyki,
 - c. ocena osiągniętych efektów na praktyce i zatwierdzenie odbycia praktyki,
 - d. opiniowanie podań studentów o zwolnienie/zaliczenie praktyki na podstawie zatrudnienia/stażu/prowadzonej działalności gospodarczej,
 - e. w uzasadnionych przypadkach przeprowadzanie kontroli odbywania praktyk studenckich, z ramienia Uczelni,
 - f. przedkładanie Rektorowi na koniec roku akademickiego sprawozdania z nadzorowanych praktyk.

3. Opiekunem studenta w placówce podczas odbywania praktyki jest osoba wyznaczona przez organizatora praktyk. Zakres czynności wykonywanych przez studenta w ramach odbywanej praktyki (indywidualny program praktyki studenta MWSE) określa organizator praktyki. W pozostałych kwestiach student podlega określonym przepisom prawnym regulującym dyscyplinę pracy w danej placówce. Opiekun potwierdza w dzienniku praktyk realizację zadań wykonywanych przez studenta na praktyce, zgodnych z indywidualnym programem praktyki oraz w raporcie studenta z przebiegu praktyki potwierdza uznanie osiągniętych efektów uczenia się określonych dla praktyki. Pozostałe zadania opiekuna praktyki regulują wewnętrzne ustalenia organizatora praktyk.

IV. Organizacja i przebieg praktyki

1. Praktykę studenci mogą odbywać w: placówkach opiekuńczo-wychowawczych, przedszkolach, szkołach poradniach psychologiczno-pedagogicznych, rodzinnych ośrodkach diagnostyczno-konsultacyjnych, młodzieżowych ośrodkach socjoterapii, młodzieżowych ośrodkach wychowawczych, ochotniczych hufcach pracy, ośrodkach profilaktyki i terapii uzależnień, świetlicach socjoterapeutycznych, świetlicach środowiskowych, bursach szkolnych, internatach, pogotowiu opiekuńczym, sądach, kuratorskich ośrodkach pracy z młodzieżą, policyjnych izbach dziecka, schroniskach dla nieletnich, zakładach poprawczych, zakładach karnych, domach opieki społecznej, ośrodkach pomocy społecznej (GOPS, MOPS), instytucjach zajmujących się problemem uzależnień oraz w innych placówkach, których działalność statutowa obejmuje pracę z osobami niedostosowanymi społecznie i instytucjach, których zadania obejmują działalność profilaktyczną, terapeutyczną i resocjalizacyjną.
2. Studenci mogą skorzystać z oferty praktyk dostępnych na mocy zawartych porozumień z lokalnymi placówkami o współpracy w zakresie praktyk studenckich. Baza placówek dostępna jest na stronie internetowej Uczelni. Studenci mogą także samodzielnie wybrać miejsce praktyk.
3. Studenci odbywają praktykę według następującego porządku:
 - a. I etap – 4 tygodnie na I semestrze studiów,
 - b. II etap – 4 tygodnie na II semestrze studiów,
 - c. III etap – 4 tygodnie na III semestrze studiów,
 - d. IV etap – 4 tygodnie na IV semestrze studiów,
 - e. V etap – 4 tygodnie na V semestrze studiów,
 - f. VI etap – 4 tygodnie na VI semestrze studiów .Punkty ECTS wliczane są do semestru I, II, III, IV, V oraz VI.
4. Dzienny wymiar liczby godzin praktyki winien wynosić 4 godziny zegarowe.
5. Dopuszcza się możliwość odbycia praktyki w jednorazowym pełnym wymiarze 12 tygodni (w przypadku połączenia praktyki z I, II i III semestru w ramach kursu podstawowego) 12 tygodni (w przypadku połączenia praktyki z IV, V i VI semestru w ramach kursu specjalnościowego), lub w

innej organizacji czasu praktyki, zaproponowanej przez studenta. Decyzja w tej sprawie jest wydawana przez Rektora na wniosek studenta.

6. Organizacją praktyk zajmuje się Dziekanat. Do jego zadań należy prowadzenie bieżącej dokumentacji związanej z przygotowaniem i zaliczeniem praktyk, sporządzanie umów o organizację praktyk, skierowań na praktyki – jeśli wymaga tego placówka przyjmująca na praktykę- wydawanie dzienników praktyk oraz pozostałych dokumentów niezbędnych do realizacji i zaliczenia praktyki.
7. Dziennik praktyk jest własnością studenta.
8. Podstawą odbywania praktyki jest umowa zawarta z zakładem pracy (załącznik 1), w którym praktyka będzie organizowana, indywidualny program praktyki studenta MWSE w Tarnowie (załącznik 2) oraz dziennik praktyk.
9. Warunkiem otrzymania dziennika praktyk jest złożenie przez studenta podpisanej umowy o organizację praktyki oraz indywidualnego programu praktyki, zaakceptowanego przez opiekuna praktyk oraz przedstawiciela miejsca odbywania praktyk.
10. Zaliczenia praktyki dokonuje Rektor na podstawie przedstawionej dokumentacji- raport studenta z przebiegu praktyki (załącznik 3)- po zatwierdzeniu przez opiekuna praktyk.
11. Zaliczenie praktyki jest koniecznym i niezbędnym warunkiem zaliczenia studiów, zgodnie z obowiązującym programem studiów.
12. Dokumenty potwierdzające odbycie praktyki przez studenta powinny być złożone w Dziekanacie 14 dni od daty jej zakończenia. Praktyki powinny być ukończone i zaliczone do dnia 15 marca (semestr zimowy) i 15 października (semestr letni).
13. W uzasadnionych przypadkach student może starać się o indywidualny tryb odbywania praktyki. Decyzję w tej sprawie podejmuje Rektor. Indywidualny tryb odbywania praktyki nie może być krótszy niż minimum przewidziane dla kierunku.
14. Student może odbyć praktykę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej wyłącznie na podstawie umowy zawartej z MWSE (umowa o organizację praktyki), zgodnej z programem praktyk dla studentów kierunku. Student jest zwolniony z realizacji praktyki w placówkach na terenie Rzeczypospolitej Polskiej. Praktykę zalicza Rektor.

V. Inne formy zaliczenia praktyki

1. W przypadku studentów, którzy wykonują pracę zawodową zgodną ze studiowanym kierunkiem i osiągają w jej trakcie efekty uczenia się zbieżne z efektami przypisanymi dla praktyki, dopuszcza się realizację praktyki w całości lub części w ramach pracy zawodowej.
2. Rektor może uznać zaliczenie praktyki studenta i zwolnić go z obowiązku jej odbywania, jeżeli udokumentuje on doświadczenie zawodowe lub prowadzenie działalności, która odpowiada

- programowi praktyki przez okres nie krótszy niż okres praktyki przewidziany programem studiów.
3. O zaliczenie praktyki w innej formie niż realizacja praktyki mogą ubiegać się studenci, którzy w trakcie studiów przez okres odpowiadający określone w regulaminie wymiarowi praktyk (tj. 6 miesięcy):
 - a. są lub byli zatrudnieni w ramach stosunku pracy lub na podstawie umowy cywilnoprawnej,
 - b. prowadzą lub prowadzili działalność gospodarczą
 - c. wykonują lub wykonywali pracę na zasadzie wolontariatu w organizacji pozarządowej lub instytucji publicznej,
 - d. uczestniczą lub uczestniczyli w stażach.
 4. Charakter wykonywanej przez studenta pracy lub działalności, o której mowa w pkt. 2, musi być zgodny z kierunkiem studiów i specyfiką specjalności.
 5. Praca, o której mowa w pkt. 2, winna być wykonywana w okresie trwania studiów.
 6. Student ubiegający się o zaliczenie praktyki w innej formie winien złożyć pisemny wniosek w tej sprawie do Rektora wraz z następującymi dokumentami:
 - a. studenci pracujący winni złożyć następujące dokumenty: zaświadczenie o zatrudnieniu (załącznik 4), oraz protokół weryfikacji efektów uczenia się (załącznik 5),
 - b. studenci prowadzący własną działalność gospodarczą winni złożyć następujące dokumenty: arkusz oceny osiągniętych efektów uczenia się określonych dla praktyki w programie studiów, tj. w Karcie przedmiotu (załącznik 6) zaświadczenie o wpisie do ewidencji działalności gospodarczej, oraz protokół weryfikacji efektów uczenia się (załącznik 5),
 - c. studenci wykonujący pracę na zasadzie wolontariatu winni złożyć następujące dokumenty: zaświadczenie o zatrudnieniu/wolontariacie (załącznik 4), oraz protokół weryfikacji efektów uczenia się (załącznik 5),
 - d. studenci uczestniczący w stażach winni złożyć następujące dokumenty: zaświadczenie o zatrudnieniu/ stażu (załącznik 4), oraz protokół weryfikacji efektów uczenia się (załącznik 5).
 7. Jeżeli z przedstawionego dokumentu nie wynika jaki charakter ma lub miała wykonywana przez studenta praca lub działalność, Rektor może zażądać przedstawienia dodatkowo innego stosownego dokumentu, stwierdzającego charakter wykonywanej przez studenta pracy lub działalności (np. potwierdzonego przez pracodawcę zakresu obowiązków zatrudnionego studenta) oraz może zwrócić się o opinię do opiekuna praktyk z ramienia Uczelni.
 8. W związku z możliwością wystąpienia stanu zagrożenia m.in. epidemiologicznego i związanego z tym ograniczenia funkcjonowania przedsiębiorstw, urzędów publicznych i samorządowych oraz innych podmiotów dopuszcza się w takiej sytuacji

realizację praktyki w sposób zdalny (obowiązują wówczas dokumenty jak przy realizacji praktyki w formie stacjonarnej). W przypadku gdy praktyki nie mogą być przeprowadzone w sposób zdalny uczelnia może zaproponować inny sposób realizacji efektów uczenia się (np. zajęcia symulowane prowadzone przez kadrę akademicką albo projekty praktyczne realizowane przez studentów pod nadzorem nauczycieli akademickich w porozumieniu z kierunkowym opiekunem praktyk. Student ubiegający się o zaliczenie praktyki winien złożyć arkusz oceny osiągniętych efektów uczenia się określonych dla praktyki w programie studiów, tj. w Karcie przedmiotu (załącznik 6), oraz protokół weryfikacji efektów uczenia się (załącznik 5).

VI. Postanowienia końcowe

1. Uczelnia nie ponosi żadnych kosztów związanych z odbywaniem praktyki.
2. Praca studenta odbywającego praktykę ma charakter nieodpłatny.
3. W przypadku, gdy organizator praktyki zdecyduje o możliwości otrzymania przez studenta wynagrodzenia z tytułu pracy wykonywanej w trakcie odbywania praktyki, stosowna umowa zawierana jest pomiędzy organizatorem praktyki a studentem, bez pośrednictwa Uczelni.
4. Student zobowiązany jest do wykupienia w okresie odbywania praktyki ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej oraz od następstw nieszczęśliwych wypadków.
5. Uczelnia ma prawo zakończyć odbywanie praktyk przez studenta przed terminem, w przypadku:
 - a. naruszenia przez studenta dyscypliny pracy lub porządku pracy przyjętego u organizatora praktyki,
 - b. braku ubezpieczenia się od odpowiedzialności cywilnej i od następstw nieszczęśliwych wypadków na okres trwania praktyki.
6. W sprawach nieuregulowanych w niniejszym regulaminie stosuje się regulamin studiów MWSE w Tarnowie.
7. Regulamin wchodzi w życie z dniem 1 października 2023 roku.

Rektor MWSE w Tarnowie